

جناب آقای رییس، هیأت‌های محترم، خانم‌ها و آقایان؛

در ابتدا مایلم مراتب خرسندی خود را بابت حضور در این دوره از کنفرانس عمومی که مقارن با شصتمین سالگرد تأسیس آژانس بین‌المللی انرژی اتمی است، ابراز نموده و به عالیجناب سفیر مالزی برای انتخاب به عنوان رئیس این کنفرانس تبریک بگویم. بی‌شک، کنفرانس عمومی سالانه آژانس با حضور کلیه کشورهای عضو بهترین فرصت را برای تبادل نظرات فراهم می‌نماید. همچنین مایلم از طرف دولت‌م به جمهوری اسلامی گامبیا، سنت وین لفت، سنت لوسیت و گرنا نیز به عنوان اعضای جدید آژانس تبریک بگویم.

آقای رییس؛

جمهوری اسلامی ایران در ادامه مسیر خود برای پیشرفت و گسترش فن‌آوری صلح‌آمیز هسته‌ای بر پایه فتوای مقام معظم رهبری مبنی بر حرام بودن تولید، انباشت و استفاده از سلاح‌های کشتار جمعی، توانست از طریق تقویت هدف آژانس که همان استفاده از انرژی صلح‌آمیز هسته‌ای برای گسترش و سرعت‌بخشیدن به صلح، سلامت و سعادت در سراسر جهان مطابق با بند ۲ اساسنامه آژانس است، الگوی منحصر به فردی را در تاریخ روابط بین‌الملل خلق نماید.

دو سال پس از مذاکرات فشرده‌ای که بر مبنای اصل برابری و احترام متقابل انجام شد و با اجرای کامل و به موقع تعهدات از سوی ایران همراه گزارش رسمی و تعیین‌کننده مدیر کل آژانس در خصوص ارزیابی موضوعات هسته‌ای گذشته و حال ایران برای همیشه به بسته‌شدن پرونده غلط و ساختگی هسته‌ای منجر شد.

این توافق تاریخ‌ساز که در دسامبر ۲۰۱۵ به وقوع پیوست، بدون شک در نتیجه پافشاری ملت من بر حقوق مسلم خود بدست آمد. این یک پیروزی دیپلماتیک نه فقط برای ایران، بلکه برای تاریخ دیپلماسی جهان است. اکنون این وظیفه همه ماست که با حسن نیت برای حفظ تمامیت برجام که به اعتقاد ما در جهت منافع کل جامعه جهانی است، تلاش کنیم.

آقای رئیس؛

کشور من نقش خود را با تلاش‌های مجدانه از طریق اجرای همه تعهدات خود تحت نظارت و راستی‌آزمایی آژانس و همچنین همکاری نزدیک با آژانس به واسطه اجرای داوطلبانه پروتکل الحاقی مطابق با شرایط برجام ایفا نموده است. با این حال، انتظارات مربوط به برداشتن کامل و سریع کلیه تحریم‌ها که در برجام تصریح شده است، هنوز برآورده نشده است. اجرای متقابل و کامل تعهدات با E3/EU+3 پایه و اساس حیاتی برجام بوده و بخش بنیادی این توافق برای دوام آن است. در عین حال از آژانس انتظار می‌رود که به نقش خود برای ادامه مأموریت نظارتی‌اش به صورت منصفانه و با بی‌طرفی کامل ادامه دهد.

اکنون، وقت آن رسیده است که جامعه جهانی پس از اجرایی شدن برجام، شاهد افزایش همکاری‌های مشترک در زمینه‌های مختلف استفاده صلح‌آمیز از انرژی هسته‌ای باشد که بی‌شک این امر بدون پایبندی طرف‌های برجام به مفاد این توافق و روح حاکم بر آن میسر نخواهد بود. در پیشبرد این مسیر از آژانس بین‌المللی انرژی اتمی نیز انتظار می‌رود بصورت حرفه‌ای، منصفانه و بی‌طرفانه بر اجرای تعهدات توافق شده از سوی طرفین نظارت نماید.

همکاران عزیز؛

در فضای جاری پسابرجام، ما بایستی با اتکا بر زیرساخت‌های توسعه یافته مان به ویژه نیروی انسانی بسیار متعهد و با تجربه خود همچنان به توسعه تکنولوژی صلح‌آمیز هسته‌ای چه در حوزه برق و چه غیر برق و کاربردهای آن سرعت بخشیم. بر این اساس، ما آمادگی کامل خود را برای همکاری با کشورهای علاقمند که به لحاظ تکنولوژیکی پیشرفته هستند و نیز برای تبادل تجارب و مهارت‌ها با کشورهای در حال توسعه اعلام می‌داریم. بعلاوه؛ در راستای افزایش سهم انرژی هسته‌ای در سبد انرژی کشور، سازمان انرژی اتمی ایران توسعه نیروگاه‌های هسته‌ای جدید را در دستور کار خود قرار داده است.

نیروگاه اتمی بوشهر به عنوان اولین نیروگاه خاورمیانه، پس از بهره‌برداری موفق و عملکرد ایمن به تازگی به بهره‌بردار ایرانی تحویل شده است. این نیروگاه تاکنون حدود ۲۵ میلیون بشکه نفت صرفه‌جویی نموده و از انتشار حدود ۱۶ میلیون تن آلاینده جلوگیری نموده است. علاوه بر این، یک مرکز آموزشی پیشرفته برای نیروگاه اتمی بوشهر در نظر گرفته شده که می‌تواند نقش مهمی در ارتقاء دانش و مهارت بهره‌برداران ایفا نماید. بدینوسیله ما آمادگی خود را برای خدمات آموزشی به کشورهای عضو، به ویژه کشورهای همسایه در چارچوب همکاری‌های فنی آژانس اعلام می‌نماییم. با توجه به برنامه توسعه بلندمدت نیروگاه اتمی و اطمینان از تأمین سوخت آن، قراردادی با روس‌اتم روسیه امضا شده است. بر همین اساس، کار احداث فاز اول دو نیروگاه هسته‌ای جدید از ۱۰ سپتامبر سالجاری با حضور جناب آقای جهانگیری، معاون اول رئیس‌جمهور و جناب آقای کرینکو، مدیر عامل محترم روس‌اتم آغاز گردیده است.

علاوه بر پیشرفت‌های چشمگیر ایران در حوزه‌های مختلف تکنولوژی شکافت، تلاش برای توسعه تکنولوژی گداخت هسته‌ای به عنوان یک پروژه ملی مد نظر قرار گرفته است. گام‌های اولیه برای همکاری شرکای بین‌المللی همانند اتحادیه اروپا و آژانس بین‌المللی انرژی اتمی برداشته شده است.

هیأت‌های محترم؛

ارتقای مداوم دانش ایمنی هسته‌ای به عنوان یک موضوع مهم جهانی، یک وظیفه ضروری جمعی است. علاوه بر این، تقویت بی‌وقفه استانداردهای ایمنی، مستلزم انتشار بی‌وقفه مجموعه‌های ایمنی توسط آژانس و همچنین ایفای نقش آن در تسهیل و بهبود زمینه‌های همکاری در این حوزه است. ایران به عنوان کشور پیشروی منطقه در بکارگیری فن‌آوری صلح‌آمیز هسته‌ای، همواره ایمنی هسته‌ای را در صدر اولویت‌های خود قرار داده است. در همین راستا، تأسیس یک مرکز ایمنی هسته‌ای مجهز به فناوری‌ها و تجهیزات جدید در ایران مد نظر قرار گرفته است. این مرکز می‌تواند به عنوان نقطه اتکای همکاری‌های منطقه‌ای در حوزه ایمنی در نظر گرفته شود. برگزاری کنفرانس ایمنی هسته‌ای در ایران پیش‌بینی شده است که می‌تواند به عنوان یک مجرای همکاری و درک بهتر میان کشورهای منطقه خلیج فارس که به تازگی اقدام به دستیابی به نیروگاه اتمی نموده‌اند، در نظر گرفته شود. در این مقطع، ما از همکاری اتحادیه اروپا در این حوزه استقبال نموده و معتقدیم این همکاری منجر به تقویت ایمنی هسته‌ای در منطقه خواهد شد.

آقای رییس؛

ما معتقدیم که نقش آژانس در حوزه امنیت هسته‌ای با در نظر گرفتن حق حاکمیتی کشورهای عضو، بسیار حیاتی است. تدابیری که برای تقویت امنیت هسته‌ای اتخاذ می‌نمایند نباید مانع فعالیت‌های بین‌المللی در حوزه استفاده صلح‌آمیز از فعالیت‌های هسته‌ای شده و یا اولویت‌های تعیین‌شده برنامه همکاری‌های بین‌المللی آژانس را تحت‌الشعاع قرار دهند. بعلاوه، به اشتراک‌گذاری دانش و تجارب حاصله به منظور ایجاد زیرساخت امنیت هسته‌ای ضروری است. همانگونه که در قطعنامه امنیت هسته‌ای مورد توجه قرار گرفته است، مشارکت فراگیر کشورهای عضو برای شکل‌گیری هر ایده جدیدی در ارتباط با امنیت هسته‌ای ضروری است. از این رو، نمی‌توان انتظار داشت اکثریت کشورهای عضو تصمیمات اتخاذ شده در جلسات گزینشی را به رسمیت بشناسند. در عین حال، جمهوری اسلامی ایران از تداوم برگزاری نشست‌های منظم و جامع وزراء حمایت می‌نماید. در این زمینه، کشور من از کنفرانس بین‌المللی آتی آژانس در خصوص امنیت هسته‌ای که قرار است از تاریخ ۵ لغایت ۹ دسامبر ۲۰۱۶ در وین برگزار شود، استقبال نموده و در آن شرکت می‌نماید.

ما با در نظر گرفتن امنیت ملی خود و امنیت سایر ملت‌ها، نگرانی عمیق خود را از قاچاق غیرقانونی مواد هسته‌ای و امکان دسترسی تروریست‌ها به بمب‌های کثیف ابراز می‌داریم. یکی از اسفبارترین موارد خرابکاری هسته‌ای حملات سایبری است؛ که مثال زنده آن انتشار ویروس استاکس نت علیه تأسیسات هسته‌ای و سایر تأسیسات غیرنظامی است.

هیأت‌های محترم؛

ما ضمن حمایت از اجرای پادمان‌های آژانس و مکانیسم‌های راستی‌آزمایی مربوطه، انتظار داریم که کاربرد مفهوم و رویکرد منجر به اجرای تبعیض‌آمیز اقدامات مربوطه نشده و حق حاکمیتی کشورهای عضو تحت الشعاع آن قرار نگیرد. از این رو، ما به منظور شفاف‌سازی و رفع ابهامات و نیز لحاظ نمودن برخی نگرانی‌های باقی مانده، قویا از دبیرخانه درخواست می‌کنیم همچنان به ارائه مشاوره‌های سودمند و سازنده به کشورهای عضو ادامه دهد.

در همین راستا واضح است اجرای برجام و رژیم پادمان از جمله اعمال داوطلبانه پروتکل الحاقی توسط ایران، مسیر نتیجه‌گیری نهایی پادمانی را برای آژانس تسهیل نموده است. نکته قابل تأمل در این زمینه، پایبند نگه داشتن آژانس به اصل حفاظت از اطلاعات محرمانه می‌باشد.

خانم‌ها و آقایان؛

یقیناً، جهان عاری از سلاح‌های هسته‌ای در سایه اجرای کامل بند ۶ معاهده NPT و تحقق خلع سلاح هسته‌ای تا سال ۲۰۲۵ همانطور که به وسیله کشورهای عضو جنبش عدم تعهد پیشنهاد شده است، یک ضرورت اجتناب‌ناپذیر بوده و قطعاً یکی از بهترین ضمانت‌های امنیت هسته‌ای است. جمهوری اسلامی ایران به عنوان حامی خلع سلاح هسته‌ای، بار دیگر قویا از کشورهای دارنده سلاح هسته‌ای درخواست می‌نماید به تعهدات خود در این زمینه پایبند باشند. همه کشورهای عضو بایستی در این فراخوان هم صدا شوند، آنچنان که ضرب‌المثل فارسی می‌گوید: یک دست صدا ندارد.

آقای رئیس،

در انتها، بار دیگر مایلم شعار ما مبنی بر «انرژی هسته‌ای برای همه و سلاح هسته‌ای برای هیچکس» را تکرار
نمایم. این پیام در صورت عملی شدن، سهم انرژی هسته‌ای در ایجاد صلح و سلامت در سراسر جهان را افزایش
خواهد داد.

از توجه شما سپاسگزارم